

N.Z.L. B-nės Informacinis Biuletėnis Nr. 26.

Leidžia ir redaguoja Krašto Valdyba. 75 Burnley Tce., Mt. Albert, Auckland.
1958m. liepos mėn.

Tautos istorija yra geriausia tautos
- mokykla
Lietuvis brangina savo tautos praeitį
ir tautinius papročius
Lietuvis stengiasi būti vertas savo
protėvių, kad paliktu pagarbų
pasididžiavimų savo palikuoniams.
(Liet. Charta.)

D-ro VINCO KUDIRKOS SUKAKTUVES

Šiais metais sueina 60 metų nuo Lietuvos Himno sukūrimo ir 100 metų nuo jo autoriaus D-ro Vinco Kudirkos gimimo. Jis Varpo steigėjas ir redaktorius, rašytojas, žymus publicistas, vienas didžiausių mūsų tautos žadintojas ir kovotojas už lietuvių tautos laisvę.

Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia
.....

Dr. Vincas Kudirka neatsitiktinai tuos žodžius įrašė į savo garsiąją giesmę, kuri vėliau virto visos tautos himnu. Jam gerai buvo žinoma mūsų tautos praeitis, jos dar istorijai nežinomų pilkųjų tautos vaikų kova už laisvę bei pasiektas laimėjimas.

Jam buvo žinoma ir iš vėlesnių laikų tyli kova su krašto prispaudėjais. Jeigu giliau pažiūrėsime į mūsų tėvynės istorinę kovą ir iškovotą laisvę, tai pamatysime, kad toji kova buvo vedama be pertraukos iki buvo apvainikuota pergalės vainiku - 1918 metų 16 vasario Nepriklausomybės paskelbimu. Šiais metais atšventėm jau 40 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Su liūdėsiu ją minėjom, nes kraštas mindžiojamės tų pačių satrapų, prieš kurias buvo sunkiai ir atkakliai kovota.

Daugėlis mums žinomų, bet nemaža ir nežinomų tautos sūnų ir dukrų atidavė visas savo jėgas, darbus, paaukavo net žmogui brangiausią turta - gyvybę, kad gimtas kraštas, sodžius, laukai ir takai, kuriais maži bėgiojo, būtų laisvi, kad likusieji galetu džiaugtis laisve.

Visi jie sėmėsi sau stiprybės iš praeities, visų jų sirdyse degė meilė Lietuvai.

Dirbo slaptai, palaikė ryšį su tautos žmonėmis, jai rodė tautos praeities didingumą, skiepijo vienybės reikalingumą, kėlė tautos meilės prasmės būtinumą ir ugdė tautoj kovos dvasią.

Tam tikslui pasiekti naudojo visas priemones, būdus kaip spauda, gyvą žodį, meną, dainą, satyras ir t.t. Nors buvo sunkus, ilgas pavojingas darbas, bet atėjus laikui pasirodė, kad jis buvo labai naudingas, tiesiog būtinas ir nepakeičiamas. Dr. Vincas Kudirka stato namams stulpus, liepia nebijoti audros stulpų išvertimo, skiepija tautos meilę, risa vienybės ryliais, nurodė kaip stiprybės šaltinį tėvynės meilę.

BIRŽELIO AUKOS SAUKIA BUDETI !

Birželio mėnesį, tą gražiausią metų laiką, sutinkame su rimtumu ir skaudančia širdimi dėl tragiškų įvykių, kuriuos yra mūsų tauta netolimoje praeityje išgyvonusi. Ta pat proga susikaupiame, kad pagerbtume žuvusiuosius už Lietuvos nepriklausomybę ir kad nepamirštume, jog be laisvės nėra gyvenimo.

"Duckite man laisvę arba mirtį" - kalbėjo savo tautiečiams didysis Amerikos kovotojas už laisvę Patrick Henry. Panašiai saukė anomis birželio dienomis Sovietų tremiami į vergų stovyklas mūsų broliai ir sesės: "Pasakykite pasauliui, kad mes kenčiame ir mirštame, kad kiti gyventų." Ne vienas jų paaukojo savo gyvybę ir sveikatą, kad mes, o ypatinai laisvasis pasaulis, pamatytų, koks

iš tikrųjų yra komunizmas ir kad reikia būti ir organizuoti visuotiną kovą prieš tą žmonijos grėsmę.

Birželio įvykiai buvo vėliau kartojami visur, kur tik tas šauksmas nebuvo išgirstas ir kur raudoniesiems viešpačiams nebuvo sutrukdyta išsitvirtinti. Tūkstančiai naujų aukų buvo tremiama ir kankinama. Sovietų plotai yra šiandien nusėti vargšais ne vien lietuvių ir jų baltiškųjų kaimynų, bet ir lenkų, čekų, vengrų, bulgarų, rumunų ir kitų tautybių tremtinių kapais.

Jie žadina pasaulį būti, nes šiandien, kaip ir anoms birželio dienomis daug kur pradeda užmiršti, kad Sovietai daro visa, kad tiktai laisvajį pasaulį užliūliavus. Tam tikslui jie negaili nei žmonių, nei lėšų, nei laiko. Teatras, menas, mokslas ir sportas, visa panaudojama tam, kad pavergus daugiau tautų. Sambūvis, taika bet kuria kaina - tai vis obalsiai, kuriais siekiama užmigdyti mūsų budrumą ir pastūnėti mus gerbūvio bangomis į nerūpestingumą ir kasdienybę.

Lenino vardo politinės mokyklos Maskvoje profesorius Dimitrij Manuilskij yra savo mokiniams pasakęs: "Karas tarp komunizmo ir kapitalizmo neišvengiamas. Jam laimėti turime padaryti staigmenų, kurios užmigdytų kapitalistinį pasaulį. Tam tikslui pasiekti, turime išeiti su viliojančiais pasiūlymais taikai ir sugyvenimui ikūnyti. Turime padaryti pritrenkiančių ir neįirdėtų nuolaidų. Dekadentiniai ir supuvę kapitalistiniai kraštai nudžiugs, sužinojė, kad norime su jais bendradarbiauti. Jie kibs į tą idėją patys savo pražūčiai ir skubės tapti mūsų draugais. Kai tiktai jų budrumas sumažės, mes smogsime jiems mirtiną smūgį."

Ar ne tokiu pat keliu Sovietai eina šiuo metu, gabendami į užsienį savo geriausias meno pajėgas, ansamblius, mokslininkus ir sportininkus? Ar ne tuo tikslu jie skatina išplėsti kultūrinį pasikeitimą? Ar ne Manuilskio planai vykdomi, kai laisvasis pasaulis pradeda gerėti Meisojeve ansambliu, sovietų sportininkais, jų sputnikais ir kitais techniniais pasiekimais? Ar keliamas bendradarbiavimo su komunistų kultūriniais sluogsniais reikalas notarnauja sovietų sambūvio tikslams? Ar visa tai pagaliau neskatina užmiršti Kremliaus valdovų žiaurumus, nustėti minėjus jų padarytas nuskaudas, genocidą, tremimus, prievartos darbus, vergų stovyklas ir krašto okupacija?

Skambiems sovietų siūlymams ir jų daromoms staigmenoms neturime pasiduoti. Mūsų laisvės kovų laukuose kritusieje ir tūkstančių ištremtųjų į sovietų vergų stovyklas vargas, asaros ir kancios, kurias minime ir minėsime su pagarba, kviečia mus būti ryžtis ir kovoti už tautos laisvę, nepaisant, kiek ir kaip ilgai reiktu tam pasisąvesti.

Teuždega jų balsas mūsų širdyse negostančia tovyne's meilės ugni. o ju idealai tepalaiko mūmyste nepalaužiamą tikėjimą į tautos šviesesnę ateitį ir jų pasisąventimas teapjungia mus vieninam kovai už Lietuvos nepriklausomybę ligi laimėjimo.

Dr. A. T r i m a k a s,
Vyriausiojo Lietuvos Išsilavinimo
Komiteto Pirmininkas.

Paskutiniame N.Z. Lietuvoje, Nr. 25 tilpės V. Butkienės straipsnis "Pora žodžių mūsų jaunimui" paskatino mane imtis panagrineti lietuvių jaunimo klausimą N. Zelandijoje.

Svarbiu reiškinium laikau, kad minėtas straipsnis yra berods vienintelis, išimtinai jaunimui skirtas rašinys devynių metų bėgyje pasirodęs N.Z. Lietuvoje. Toks reiškinys duoda pagrindą daleisti, kad žiūrint iš tautinio taško mūsų jaunimas neturi jokių rūpesčių ar tuo visai nesirūpinama.

P. V. Butkienė savo straipsnyje tikriausiai išreiškė daugumos tėvų ir vyresniųjų norus, ko jie tikisi ar bent norėtų iš jaunesniųjų lietuvių.

Šiuo rašiniu noriu iškelti ir kuo galima aiškiau parodyti tą didelį nesujungiamą tarpą tarp ko tėvai ir bendrai vyresnieji tikisi ar nori iš jaunesniųjų ir ką jie daro, kad tie jų norai bei viltys būtų įgyvendinti.

Kodėl lyg tyčia, šiuo atveju vyresnieji pamiršta gyvenimo tikrovę ir naiviai galvoja, kad tik vien norais jie išaušins jaunuosius gerais lietuviais. Reikia suprasti ir įsisąmoninti, kad gyvenant ne savame krašte užauginti vaikus lietuviais pareikalauti ne tik kantrybės, pasiaukojimo, laiko, bet dar ir pinigų. Priklausys ar žmonės tikrai myli savo tėvynę ar tik kalba save ir kitus apgaudinėdami. Netolima ateitis tą aiškiai parodys. Jau ir dabar galima matyti ženklus, kas tik žodžiais, o kas dar ir darbais yra ištikimas Lietuvai.

Betkokiame jaunimo ugdyme vyrauja geras pavyzdys, tas pats galioja ir tautiskumui, mūsų atveju lietuviškumui. Šių dienų visos mokslo sritys dominacijos žmogaus vystimui, kaip pedagogika, psichologija, sociologija ir eilė kitų pilnai sutinka su prieš 2,000 metų žiniais faktais senovės Graikijoje, kad vaikai daugumą dalykų išmoka pamėgdžiodami vyresnius, o tik vėliau pilnai supranta ką išmoko kai jų protas galutinai išsivysto. Net toks įimta dalykas kaip kalbėjimas yra išmokstamas pamėgdžiojimu.

Jei tėvai ir vyresnieji lietuviai duos susipratusių lietuvių pavyzdį ir negailės laiko, išlaidų, kantrybės, yra daug galimybių vaikams užaugti gerais lietuviais gyvenant svetur. Todėl galima tvirtinti, kad vaikų lietuviškumas vietovėse, kur mūsų yra ne daug ir neveikia jokios jaunimo organizacijos bei sporto, tautinių šokių, teatro ar kitos grupės visiškai priklauso nuo tėvų ir daliniai nuo bendruomenės suaugusiųjų lietuviškumo.

Zvilgtelėjus į mūsų vaikus, paauglius ir jaunuolius-es iš lietuviškos pusės gaunasi liūdnas vaizdas. Ne maža dalis jaunosniųjų blogai kalba lietuviškai, vidutinieji dažnai klįsta gramatiškai bei pritrūksta lietuviškų žodžių, jaunuoliai-es neapsiena be angliškų žodžių. Visi jie daugiau ar mažiau tarp savęs, yra linkę kalbėtis angliškai. Skaitymas, o ypač rašymas yra dar blogesnėje padėtyje. Tikriausiai negeriau yra su pagrindinėmis Lietuvos istorijos, literatūros ir geografijos žiniomis. Sunku tikėtis, kad tokiu atveju jaunomėnės tautinis išsiauklėjimas - susipratimas būtų pakankamai augstame lygyje.

Kodėl taip yra? Atsakymas yra dvilypis. Vaikai auga svetimėje aplinkoje, o kas daugiau, tėvai nei vyresnieji, neskiria jų lietuviškumo auklėjimui užtenkamai dėmesio, nei duoda gera pavyzdį. Negalima tikėtis, kad tokiuose sąlygose vaikai išaugtu susipratusiais lietuviais. Jau senkai reikėjo pastebėti, kad mūsų bendruomenės tautinis susipratimas blėsta. Tai jau yra blogai ne vien iš patriotiško taško. Su tėvynės meile kartu nyksta ir dalis žmoniškumo, nes žmogus tik dvasine savo sudėtimi skiriasi nuo gyvulio. O dvasinė žmogaus dalis kaip tik susideda iš Dievo, tėvynės ir artimo meilės; proto, gėro, tiesos pajutimu ir protavimo.

Lengvai galima matyti, kad tautinis susipratimas, cituojant, V. Kudirką yra prarandamas "dėl trupinio auksa, girdaus valgio šaukšto", kitaip sakant medžiaginių gerybių naudai. Medžiaginės gerybės savyje nėra nei geros, nei blogos. Jos tampa naudingos tik susiejusios su žmogumi, o pasidaro žalingos kai žmogus jas pastato kaip svarbiausią savo gyvenimo tikslą.

Lengvai galima suprasti trėntinių voržimasi į apčiuopiamą turtą, nes praradus savo namus ir nuosavybę gimtinėje, norima svetur atsigriebti, tiek tai pateisinama. Vienok kai dėl namų ir kitokios nuosavybės siekimo nukončia sveikata, vaikų tautinis auklėjimas ir pačių dvasinių gyvenimas tuomet yra blogai. Vyresniųjų perdėtas medžiagiškumas jaunimui neneša naudos nei charakterio vystimui, nei lietuviškumo atžvilgiu. Jaunimui gaunasi vaizdas, kad gyvenimo tikslas yra namas, lengva masina ir geriausiai apmokamas darbas. Jei iš medžiaginės pasaulėžiūros brestas jaunuolis-e dar gali išsivaduoti savo protu ir vėliau įgytais patirimo, tai lietuviškumo atžvilgiu yra kitaip. Taigi tėvai turėtų rimtai pagalvoti ar jie gerai daro vienapusiskai sutelkdami savo dėmesį ir jėgas į apčiuopiamą turtą. Nes tai tikrai nėra sveika nei jiems, nei jų vaikams, nei abiejų lietuviškumui.

Paziūrekime kaip gyvenimo tikroveje medžiagiškumas kenkia lietuviškumui. Daug lietuvių piniginiiais sumetimais neužsisako mūsų perijodinės spaudos arba prenumeruoja jasi tik vieną, antrą leidinį. O laisvajame pasaulyje pasirodanti lietuvių perijodika kaip tik yra pagrindinė priemonė tautiskumui palaikyti bei ugdyti. Tik mūsų spaudoje galima pamatyti ką pasaulyje lietuviai daro politinėje, mokslinėje, kultūrinėje ar kitoje visuomeninėje srityje. Joje taip pat matosi kaip laisvų krastų vyriausybės bei paskiros asmenybės žiuri į Lietuvos reikalus. Iš savo spaudoje galima pasisemti dvasinės stiprybės be kurios žmogus greitai sumenkėja apsinesdamas kasdienybės dulkėmis. Kiekvienas sąmoningas

lietuvis turėtų atkreipti dėmesį į mūsų žurnalus kuriuose randasi geriausia perijdikos literatūra (Aidai, Darbas, Santarvė, Literatūros Lankai ir kt.)

Lietuviška knyga yra dar daugiau nukentėjusi "būtinai reikalingu" daiktu saskaitant Vakretyjoje išleidžiamų knygų tiražas buvo 1,000 - 5,000, išsi-
gravus į kitus kraštus ir ekonominiam gerbuviui pakylus kelisdešimt kartų, dabar
išleidžiamų knygų tiražas krito iki 100 - 1,000. O juk lietuviška knyga mūsų
tautinei gyvybei tremtyje yra nemažiau reikalinga kaip spaudos draudimo laikais
Lietuvoje.

Mūsų šalies, politinės, o ypač grynai kultūrinės, mokslinės institucijos
yra suvaržytos savo veikloje kadangi lietuvių visuomenė jiems tesaukėja labai
mazas sumas pinigų. Gyvenant tremtyje, yra puikiausia proga, o taipogi mūsų
neabejotina pareiga supažindinti Vakarų pasaulį su lietuvių tautos istorija,
kultūra ir jos dabartine tragedija, bet tam reikia lėšų. Mones ne kartą
dūsauja doju dami: "Kad mes tik galėtumėme padėti Lietuvai, ne galėtumėm nieko.
Bet tikrovėje yra kitai, dažniausiai po tokiu dejoniu niekas penksvarinės
Kultūros fondui ar kitai organizacijai nepasiūncia, sukaudoja čia pat "geres-
niems" tikslams.

Lygiai tais pačiais sumetimais spaudos srityje vaikai yra dar daugiau
apleisti. Nesidomėjimas vaikų - jaunimo literatūra dažnai megstama pasiteisin-
ti šitokių posakiu: - vaikai vistiek jaunimo knygų ar žurnalu neskaityti. Tu tik
parodo, kad vaikai nėra išmokyti tinkamai lietuviškai skaityti. Na, o kiemo
pareiga yra išmokyti vaikus savo kalba skaityti jei ne tėvų. Bet kur tau, lai-
ko nėra, reikia uždirbti pinigų sau naujam, didesniam šaldytuvui ar namo reikia
nudažyti, negalima, mat, atsilikti nuo kaimyno, dar pagalvos, kad lietuviai
nekultūringi.

Mėgstama didžiulis, kad Lietuvos motinos prie ratelių išmoke vaikus rašyti,
kad lietuviai knygoms išstatydami savo gyvybę pavogun, tempė sunkias knygas
ir svėtė tautą. Bet pamirstama, kad tai buvo anuomet, šiandien tėvai neparodo
tokio pasišventimo. Žiurima, kad vaikai būtų šėtūs, sveiki, aprenči, lavintūsi
muzikos instrumentais, sportuotu, gerai mokintūsi, o lietuviškumas yra palieka-
mas likimo valiai.

O galėtų jaunimo lietuviškumas būti visiskai kitoks, jei tėvai gyvu ir
nuolatiniu pavyzdžiu rodytų meilės ir susirūpinimo lietuviškais reikalais.
Jei šeimoje vietoje nei vieno, ar vieno kito lietuviško laikraščio būtų saunamai
geras puštuzinis (iskaitant plute, tėviškėlę ir skautų aidą). Jei nuolatini
būtų perkamos naujai išleidžiamos lietuviškos knygos sau ir vaikams. Jei
kiekviena diena puse valandos po vakarienos tėvas ar motina pamokytų jaunosius
lietuviškai skaityti ir rasyti. Jei kartas nuo karto tėvai vaikams pasakytų:
"Vaziuokiam pas Jonaitį užsimokėti nario mokesči, o jūs vaikai galėsite nusi-
pirkti Tautos fondo ženkliukų savo Lietuvių Pasams". Jei vaikams būtų nuo-
sirdžiai ir dažnai papasakojamos dabartinės Lietuvos skriaudės, didvyriskos
partizanų kovos, mūsų istorija, lietuvių kalbos senumas ir daug kitų įvykių
ir žinių susiejusių su Lietuva. Jei namuose kabotų lietuviški paveikslai ar
nuotraukos iš kurių jaunieji galėtų pažinti ar prisiminti savo tėvyne. Sutrauk-
tai kalbant jei tėvai lyventų pilniausiai imanama samonina lietuvių gyvenime
ir vaikus mokytų, mūsų jaunimas, kad ir svetur gyvendamas išauktū tauriais
lietuvišiais. Tu tėvai tikrai galėtų daugiau didžiulis ne u raziu namu ar
zvilancia masina.

Prieš baigiant, dar yra vienas dalykas kuriuo vyresnieji neigiamai veikia
jaunimą, tai plačiai paplitęs anglų kalbos žodžių maišymas lietuvių kalbon.
Tai yra tik blogas įprotytys daugiau niekas, nes visi angliški žodžiai gali leng-
viausiai būti pakeisti lietuviškais. Kad vyresnieji lengvabudiškai nesisau-
sios blogybės yra tikrai apalietina.

Lietuviškumas nėra tūščia žodinė savoka, priešingai jis yra pilnas gyven-
mas su savo reikalavimais, darbais, džiaugsmais ir nusivylimu, kova ir laime-
jimu. Lietuviškumas priklauso grynai nuo mūsų laisvo apsisprendimo. Lietuviš-
kumas yra dalis žmoniškumo, jis kaip ir kiti dvasiniai dalykai negali būti
įvertinti medžiaginiu mastu, jie yra kilnūs ir geri patys savyje. Tad nepraraskime
lietuviškumą ir perduokime jį savo jauniešiams!

I TAUTIEČIŲ JAUSMUS IR IŠMINTI

Jei Lietuva būtų laisva, kiek joje būtų daugiau smu ir pasididžiavimo gyveniant keturiasdešimt metų nepriklausomybės sukaktį: "Skambintu varpai. "Te Deum laudamus" aidėtų visose bažnyčiose; "Lietuva tėvyne mūsų" visose: minėjimuose ir mokyklose; trispalvė plėvesuntų visuose Lietuvos miestuose ir sodžiuose; minių minios dalyvautų eisanose; senesnieji pasakotų jaunesniesiems apie laisvės ir nepriklausomybės kovas, o jaunesnieji ryžtingai planuotų tiltus į vis šviesesnę tėvynės ateitį.

Deja, Lietuva rusiškai- sovietiškoje okupanto paversta. Jau aštuoniolika metų okupantas trypia tautinę trispalvę, užčiaupe mūsų brolių lūpas pareikšti laisvės troškimą ir stengiasi užkimšti jų ausis, kad iš laisvojo pasaulio nebūtų iširstas nė vienas tiesos žodis. Už Tautos Himno giedojimą - areštas; už Vasario 16d. minėjimą - kalėjimas; už tautiniai patriotinio jausmų pareiškimą demonstracijose - Sibiras.

Tyliai susikaupę atsventė Vasario 16-ją Lietuvos miestai ir sodžiai. Okupanto buvo žiūrima, kad verguvės panciai laikytų kietai, kad išsilaisvinimo viltis būtų užniaužta.

Taciau viltis, kaip tas padančių paukštis: kuo daugiau ji baidai, tuo aukščiau jis kyla: ir kuo aukščiau pakyla, tuo toliau mate. Mate, kaip už riuvusi audra, viesulė verpetai perkūnai, ir žaibai rauna su šaknimis ar laužia pusiau didžiuosius medžius ir lenkia prie žemės mažesnius, bet taip pat mate, kad telumeje už juodųjų debesų krašto, šviečia saulė, kuri ateis, kuri išsklaidys tamsą, kuri atities audros nulenktuosius ir suželdins naujus dainus ten, kur po audros liks dykuma.

Mūsų broliai ir sesės paverstame krašte prarado visą: bet išlaikė viltį ir tikėjimą, kad laisvės saulė Lietuvai patekės. Mūsų esniųjų išeivijoje, pareiškia daryti visą, kas jų viltys išsipildytų ir kad naujoji aušra Lietuvai būtų priartinta.

"Laisvoje esantis Lietuvi". Tu esi susipratęs patriotas, Tu myli Lietuvą, Tu nori jai laisvės ir šviesos, Tu nori jai laimingesnio rytojaus!

Tu turi žinti apie viską, kas tėvyneje daro, Tu turi visam pasauliui skelbti apie Lietuvos skriaudą, Tu turi saukti laisvojo pasaulio pagalbos ir paramos Lietuvą iš sovietinės vergijos išlaisvinti, Tu turi persergeti savo brolius tėvyneje apie naujus okupanto kėsnius ir kartu pranešti jiems, kas Lietuvos išlaisvinimui yra daroma, Tu turi palengvinti jų spaudą ir padidinti jų viltis.

Tu gali tai padaryti ir darai. Ypač šiais sukaktuviniais Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metais, kada saukiama į tavo jausmus ir išminti.

Žinok lietuvi, kad Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas esi Tu pats.

Tavo sudėtomis aukomis išlaikama monitoringo stotis Vokietijoje, kuri kasdien nurašo Vilniaus radio stoties pranešimus apie įvykius krašte, kurie sudarė žymią dalį medžiagos VLIKO informaciniam leidiniams ("Litoms"), VLIKO išlaikomiems radio valandėlėms per Madrido, Romos ir Vatikano radio stotis, o taip pat, kurie siunčiami kasdien Amerikos Balsui, Europos Laisvės Komitetui, Lietuvos Laisvės Komitetui ir kitiems.

Tavo sudėtomis aukomis VLIKas išleidžia "LTOS Informacijas" anglų, vokiečių, italų ir lietuvių kalbomis, kurios praneša svetimųjų ir lietuvių spaudai apie gyvenimą ir sovietų spaudą okupuotoje Lietuvoje.

Tavo sudėtomis aukomis surašomi memorandumai ir raštai Jungtinėms Tautoms svetimoms vyriausybėms, tarp-tautinėms organizacijoms ir kitiems, prasant Lietuvos laisvinimui užtarimo ir pagalbos.

Tavo sudėtomis aukomis kasdien per Madrido, Romos ir Vatikano radio stotis oro bangomis skrenda į okupuotą Lietuvą tiesos žodis iš laisvojo pasaulio.

Žinok, kad persamoji koezistencijos dvasia gali aptidyti oro bangas į okupuotą kraštą iš svetimųjų stotijų, bet ir tavo aukomis išlaikomųjų stotijų tiesos žodis į tėvynę skris, iki Lietuva bus laisva.

Kad būtų tikras, kad tavo dosnios aukos Lietuvos laisvinimo reikalui sunaudojamos tinkamai, kad tavo nemažintų jokia propaganda, nei prieš, nei svetimųjų arba net kai kurių savųjų, kitokius tikslus turinčiųjų, kad neabejotum - žinok:

Iš kiekvieno 100 dolerių, kuriuos VLIKas gauna Lietuvos laisvinimo veiklai, išleidžiama:

- 46 doleriai radio valandėms Madride, Romoje, Vatikane išlaikyti ir monitoringo stoties darbui.
- 29 doleriai Eltos biuleteniams anglų, vokiečių, italų ir lietuvių kalbomis.
- 10 dolerių politinei veiklai (iš kurių 7dol. ryšiams - raštų ir asmeniskais - su tarp-tautinėmis institucijomis, svetimomis vyriausybėmis, parlamentais, politikais, žymiais visuomenės veikėjais palaikyti ir 3dol. Lietuvos apjungimo etnografinės sienose klausimui.)
- 8 doleriai ūkio išlaidoms (patalpų nuoma Europoje, kuras, šviesa, telefonas, paštas, rastinės reikmenys) ir
- 7 doleriai administracijos išlaidų.

Ūkio išlaidas padalinus pusiau tarp informacijos ir politinės veiklos gauname, kad iš kiekvieno 100 dolerių išleidžiama radio ir informacijai 79 doleriai, politinei veiklai 14 dolerių ir administracijai, kuri taip pat susieta su politinės veiklos sritim, tik 7 doleriai. (Visi tie 7 doleriai tenka išimtinai Europai, kadangi visi politiniai ir administraciniai darbai, kuriuos VLIKas dirba, JAV nėra atlyginami.)

Lietuvi, Tu buvai ir esi tas, kurio auka ir pasiaukėjimas įgalina tęsti visus Lietuvos laisvinimo darbus. Lietuvos Nepriklausomybės 40-metus sukak-tuvių proga, būk teisingas sau ir Lietuvai - padidink savo ryžtą ir dosnumą. Ateina laikas, kada Lietuvos vadavimo darbai turi būti ne tik išlaikyti, bet dar daugiau išplėsti.

VLIKO Prezidiumas ir Vykdomoji Taryba.

SOVIETŲ SMURTO MINEJIMAS AUCKLAND'E

(Birželio Liūdnesios dienos)

Naujosios Zelandijos Parlamento narys D.M. Rae pasakyta kalba N.Z. Baltų Klūbo Birželio liūdnujų dienų minėjime.

Jis gyre tokius minėjimus, kurie vietiniams gyventojams parodo tikrąjį komunizmą ir jo pasekmes. Vakarų pasaulis neturėtų būti apsvaigintas Maskvos retkarčiais tariamais taikingais žodžiais, o turėtų žiūrėti į Pavergtųjų Tautų patirtį ir iš to daryti atitinkamas išvadas apie Sovietų "gerą valią".

Jo manymu vienintelis taikingas būdas pavergtoms valstybėms su pažinti laisvę, yra išugdyti J.T. Organizacijos ne tik moralinį, bet ir fizinį autori-tetą, kuris priverstų Sovietams pasitraukti iš okupuotų kraštų.

N. Zelandija turėtų ne tik reikšti palankumą pavergtoms tautoms, bet ir jų patirtį pažinti bei Sovietų užmaščius, bet kartu stiprinti J.T.O ir per ją reikalauti Sovietų okupuotiems kraštams laisvės.

Po paskaitos vyko meninė dalis, kuria išpildė p. Mutt vedamas estų choras padainuodamas kelotą dainų, taip pat padainavo latvių dainininkė p. Gra-ve pora dainų ir mūsų tautietė p. D. Pečiulaitytė paskambino pianinu.

Užaujautos žodi tarė lenkų atstovas p. Mazur N.Z. Raudonojo Kryžiaus pirm. p. Watson ir vengrų organizacija Auckland'e raštu. Minėjimas baigtas lietuvių, estų ir latvių himnais.

Sią sukaktį paminėjo vietinis N.Z. laikraštis "Star" ir katalikų laikraš-tis "Zelandija".

Ta pačia proga N.Z. Baltų Klūbas išspausdino atvira laiška Jungtinės Arabijos prezidentui pulk. Nasser, nušviėsdamas tikrąjį komunizmą, ir perspėjo, kad Sovietų rodomas arabams prielankumas gali būti tik kita sukta apgavystė. Šis laiškas ir kiti panašaus turinio leidiniai ta proga buvo kelių tūkstančių tiražu paskleisti N. Zelandijoje.

PARODA

40 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo proga, suruošta Auckland'e viešosios bibliotekos patalpose, Lietuvos istorijos, knygų, bei liaudies meno paroda. Parodoj išstatyti istoriniai žemėlapiai, Vytis, vėliava, Lietuvos augimui, bei klestėjimui išstatyta ne mažą įvairių knygų, senoviskų lietuviškų monetų, pašto ženklų, taip pat gražus rinkinys lietuviško gintaro, bei liaudies meno, medžio, odos bei lietuviškų juostų.

Čia pat gražiai - turiningai paruoštas plakatas, kuriame išrašyta lietuvių kilmė, kalbos senumas ir mūsų kryžiaus keliai nepriklausomybei siekti, bei dabartinės mūsų tautos kančios.

Vienam iš didžiausių Auckland'e leidžiamų laikraščių buvo patalpinta trijų mūsų lietuvių (Babrauskaitės, Liutikaitės ir Niperaitės) tautiniuose rūbuose fotografija ir parašytas straipsnis apie parodą, Sovietų okupacijos žiaurumus ir pažymėta apie kalbos senumą ir turiningą praeities istoriją, Paroda suruošta G. Procutos iniciatyva.

SVĘČIAI - P.P. BACIŪNAI IŠ ANTROSIOS MŪSŲ TĖVYNĖS

Senosios kartos veikėjas p. Baciūnas su Ponia, vykdami į Australiją, pakeliamui buvo sustoję Auckland'e. Vienas metu apžiūrėję Auckland'ą, į muziejų, o vakarė pakviesti atsilankė į paskubam sukviestą Auckland'ą lietuvių subūvimą p. Baciūnas savo plačiam pranešime papasakojo apie Amerikos lietuvių senosios kartos, bei dabar priverstinai atvykusių lietuvių, kultūrinį, visuomeninį, bei ekonominį gyvenimą.

Po pranešimo kavutė, ir čia vėl klausimų, klausimai, Jaunimas apie mokyklas, jaunimo lietuviškas organizacijas, sportą, ir lietuvių studentų gyvenimą. Vėlyesniajį apie visuomeninį gyvenimą, gimines bei pažįstamus. Kadangi laikrodžio rodyklės rodė vėly laiką, tai visi nenariai skirstėsi namo. p. Baciūnas pasizadėjęs rizdamas vėl sustoti ir parodyti filmą iš lietuviško gyvenimo Amerikoje, ir kiek laikas leis apilankyti čia gyvenančius lietuvius. Jau iš pat ryto, atvykus laivai iš Australijos, buvo pradėta vykdyti numatyta programa. Per dieną aplankė apie dešimtą lietuvių seimų. Su kiekvienu pasikalbėdamas, apie gyvenimą, pasiektus materialinius ir dvasinius rezultatus šiam krašte. Dėl laiko stokos negalėjo visų numatyto lietuvių aplankyti.

Vakare beveik visą lietuvių kaloniją susirinko St. Patrick salėje. p. Baciūnas parodė "Maručia" sukaktuvinę filmą, be to, dar papasakojo apie mūsų tautiečių gyvenimą Australijoje. Prie kavutės kurią suruošė Auckland'e apylinkės lietuvių bendruomenės valdyba, buvo tęsiamas pasikalbėjimas, bei atskleidžiamas įvairiausių klausymus.

Aucklandiškiai liko patenkinti, kad turėjo progos išgirsti, pasikalbėti, bei pasidalinti mintimis su asmeniu, senosios kartos veikėju, kuris nuo pat savo jaunų dienų vienu ar kitu būdu aktyviai dalyvauja lietuvių visuomeninio gyvenimo.

p. J. Baciūna kelionė į Australiją, būsianti Amerikoje išleista atskiru leidiniu - knyga.

N.Z.L. B-nės Krašto Valdyba dėkoja p. J. Baciūnui už paaukotas N.Z. Lietuvių bibliotekai šias knygas: - B. Balutis, V. Jakubynas, A. Olis, A. Olšauskis ir A. Vanagaitis.

PARODA

N.Z.L. B-nės Krašto Valdyba reiškia užuojautą mirus Lietuvoje p. A. Procutienės ir p. M. Pinkienės Tėveliui, ir p. Malskaičio Motinai.

PADĖKA

Visiems mieliems tautiečiams, kurie užjautė mus didžioji skausmo valanda dėl netikėtos ir staigios mirties mūsų brangaus sūnaus ir mylimo brolio Algirdo, o taip pat už gėles padėtas ant velionio kapo, visiems tariame gilia padėką.

Ona, Vladas ir Raimundas Skridulaičiai.

DUNEDIN'AS

Šiais metais Dunedino apylinkės lietuvių b-nės valdybą sudaro: pirm. J. Jancys, išdin. V. Skridulaitis ir sekret. B. Kuzma. Revizijos Komisija: M. Spence - vertėklė ir S. Jurkenas. p. R. Raudonikis vedė naujazelandietę, linkime geriausios kloties gyvenime. 16-to Vasario proga "Education" patalpose buvo suruoštas 40 metų Lietu - vos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas. p. A. Putkus ta proga pasakė kalbą. Jaunimas padeklamavo lietuviškų eilėraščių.

CHRISTCHURCH'AS

S.M. gegužės mėn 17 d. automobilio katastrofoj sužeistos p. P. Senatorskiene ir p. M. Page-Senatorskyte. abi buvo nugabentos į ligoninę. p. Senatorskiene samone atgavo ligoninėj, suteikus pirmą pagalbą iš ligoninės tuojau grizo namo, sveikata taisosi. p. A. Gudžiauskas išsikėlė gyventi į šiaurės salą į Napier.

WELLINGTON'AS

Wellington ir apylinkės lietuvių bendruomenės seniūnu išrinktas p. G. Balčiūnas ir pavauotuojų p. J. Kulikauskas. 16-to vasario proga suruoštas susirinkimas p.p. Naruševičių bute. p. G. Balčiūnas ta proga pasakė kalbą, jaunimas padeklamavo lietuviškų eilėraščių, paskambino pianinu ir pagrojo akordeonu. Po to pasotinę alkį ir troškulį, savo atneštamis gerybėmis, minėjimas praėjo geroj ir jaukioj nuotaikoj. p.p. M. Naruševičienė ir G. Balčiūniene atidarė kavinę "The Hob", Cuba str. p. Namutenas jau gerokai ipūsejo savo namo statybą. statosi pats su kitu (profesonalu) pagalba.

AUCKLAND'AS

Auckland'o ir apylinkės lietuvių b-nės visuotinas narių susirinkimas.

Šių metų vasario mėn įvyko Auckland'o ir apylinkės lietuvių b-nės visuotinas narių susirinkimas. Valdybos narių apyskaita už duėjus metus padarė Valdybos pirmininkas p. J. Pečiulaitis, pažymėdamas visą kas buvo per šiuos metus atlikta. 16-to vasario minėjimai, motinos dienos minėjimai, subuvimai, įvairiems reikalams pinigų - aukų rinkimas ir kit. Po to kasininkė V. Paplauskiene padarė piniginę atsaitomybę. Viso per tuos metus surinkta 106 svarai, solidarumo mokesčio ir aukų.

Revizijos komisijos vardu Č. Liutikas perskaitė rev. 1-jos aktą, pažymėdamas, kad rasta viskas tvarkoj, taip pat pažymėjo, kad tenka džiaugtis, kad solidarumo mokestis išrinktas. Revizijos vardu padėkojo buvusiai valdybai, už rūpestingai savo pareigų ėjimą. Visuotinas susirinkimas iš likučių paskyrė 7 svarus autos fondui ir 3 svarus studentų leidžiamam žurnalui "Lituanus".

Po to buvo labai sunkiai gimdoma valdyba. Valdyba liko sudaryta iš J. Žiginsko, A. Paukščio ir A. Medžiausio. Valdybos kandidatai: Č. Liutikiene, A. Mitkevičienė ir V. Procuta. Revizijos Komisijon išrinkti Č. Liutikas, V. Grigaliūnas ir G. Procuta.

Krašto Valdybos pirm. Č. Liutikas pranešė, kad kitais metais 1959 birželio mėn. sueina dešimts metų kai pirmas transportas (171 asm.) atvyko į šį kraštą ir ta proga Krašto Valdybą siūlo organizuoti lietuvių suvažiavimą, 1959 met. per Kalėdų atostogas, šiuo reikalu yra susi-

rašinėjama su kitomis kolonijomis. Visuotinas susirinkimas tokiam sumanymui vienbalsiai pritarė ir pasiūlė suvažiauvimą kviesti Auckland'e.

Po to Krašto Valdybos vardu pasveikino Vacijų Procūtą (Jis krašto Valdybos ir Krašto Tarybos narys) kaip baigusį Auckland'e Universitetą architektūros skyrių, padėkį G. Procūtai už suorganizavimą 40 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo proga parodą, ir M. Petraškienei už mokytavimą sėkmadienio mokykloj. Be to buvo iškelta keletas klausimų einamaisiais reikalais. Tanka džiaugtis, kad susirinkime dalyvavo ne mažas skaičius tautiečių.

Auckland'e ir apylinkės Valdyba šiais metais sudarė: J. Žiginskas - pirm. A. Medžiaušis - išdin. ir A. Paukštys - sekr.

16-t. Vasario minėjima suorganizavo Auckland'e ir apylinkės lietuvių Valdyba. Paskaitą skaitė p. J. Gaigalys p. E. Paukštienė paskaitė dienai pritaikinta savo rašini.

E. Pinkutė, S. Pinkus ir Stasevičiūtė pasakė lietuviškus eilėraščius, L. Paukštytė ir J. Paplauskas paskambino pianinu. Po to, šeiminiskas pasivaišinimas. Vaisių metu, dalyvių suaukurota virš 26 svarų. (Tautos Fondui, 16-t. Vasario gimnazijai, Liet. Vargų mokyklai Vokietijoje).

SEKMADIENIO MOKYKLA VEIKIA

Šiais metais tesinama jauniausiai rupei sekmadienio mokykla. Lanko šėsi vaikai. Pamokės vyksta kas antra savaitė. Dėsto p. E. Paukštienė.

Šiais metais N.Z. Baltų klube lietuvius atstovauja: p.p. J. Gaigalys, A. Procutienė ir A. Medžiaušis.

p. V. Procuta baigė pereinamais metais N.Z. Auckland'o Universitetą, architektūros skyrių. Pradėjo dirbti savo specialybėj Auckland'e privacioj firmoj. Beto, rengia moksl. darbą B. Arch. laipsniui gauti.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS

Motinos diena paminėta š.m. pirmą gegužės sekmadienį. Susirinkimo ražus lietuvių būrelis St. Patrick salėj.

Stud. V. Grigaliūnas skaitė paskaitą motinos vargams ir rūpesčiams prisiminti. Po to, E. Mitkevičiūtė ir K. Stasevičiūtė pasakė eilėraščius, pianinu paskambino L. Paukštytė, ir Stud. K. Tarvydas pagrojo akordeonu.

Po to, p. E. Paukštienė paskaitė trumpą savo rašinėlį ir jos paruoštos keturios mergaitės pašoko tautišką šoki.

N.Z. Kunigas Marinovich susirinkusius pasveikino, ir pasiūlydė labai grazių lietuvių susirganizavimų, primindamas, kad didelė garbė savo gimtosios kalbos ir papročių neužmiršti, o jūs vieni iš jų.

Po programos vaikai apdovanavo savo Mamytės gėlių puokštelėmis. Pasisvečiavus, išgėrus kavos ir užkandus sumuštinium bei pyragaičių, dauguma nvyko čia pat į baznyčią, tradicinėm lietuvių gegužiniam pamaldom, kame papoteriavo ir pagiedojo lietuviškų giesmių.

JAVKUS IR MALONUS SUBATVAKARIS

Auckland'e ir apylinkės Valdyba, norėdama durti proges lietuviams pabendrauti, suorganizavo subatvakari "St. Patrick parapijos salėj. Dalyvavo visi gerų norų tautiečiai, kurioms rūpi lietuviškas bendravimas ir kurie jaučiasi savųjų tarpe lig savo šeimoj.

Buvo parodytas trumpas lietuviškas filmas "Lietuva, Kraštas ir Žmonės" pagamintas Pietų Australijoje Svietimo Departamento.

Kiekvienas atėjo su savo rūsulėliu, kas sudarė gardžius užkandžius. Prie savo ko-operativyniais pagrindais įlyto elektrinio patefono smagiai pašoko,

pažaidė įvairių žaidimų, kuriuose dalyvavo jaunimas ir senimas, be to, padainavo lietuviškų dainelių.

Šitokie subuvimai numatomi ruošti tankiau. Išsiskirstė visi patenkinti.

MŪSŲ LIETUVAITĖS EKSKURSOJUJA

Nata Liutikaitė ir Dalia Niparaitė savo metines atostogas praleido Pietinėje saloje. Aplankė Wellington'ą, Christchurch'ą, Dunedin'ą ir jo apylinkes. Aplankė ten gyvenančius tautiečius. Kai ir nepalankus žiemos oras, bet savokelione labai patenkintos. Ta pačia proga jos mus prašo perduoti nuoširdžią padėką mūsų tautiečiams už jų malonią šiltą glėbą ir jų nuoširdumą. Lėpos mėnesio pradžioje taip pat i Pietinę salą išvyksta metiniams atostogoms Milda Babrauskaitė, mūsų laikraščelio bendradarbiė.

MIELI LIETUVIAI !

Naujojoje Zelandijoje studijuojantieji lietuviai studentai norėdami prisidėti prie LIETUVOS reikalų skleidimo pasaulyje, kviečia kiekvieną galintį lietuvių pinigine auka paremti Lietuvių Studentų Sąjungos J.A.V. anglų kalba leidžiamą žurnalą "LITUANUS" ir tam reikalui rengia piniginę rinkliavą.

"Lituanus" pradėjo eiti 1954 metais 900 tiražu, šiandiena žurnalo yra išleidžiama 5000 egzemplioriai.

"Lituanus" žurnalas yra siuntinėjamas Vakary Pasaulio universitetų ir didesnių miestų bibliotekoms (Jauna ir Auckland'o Universitetas) žymesniems politikams, auštiesiems valdžios pareigūnams, moksliniams ir kultūrinėms gyvenime įtakingiems asmenims.

"Lituanus" žurnale rašoma apie lietuvių tautos kilmę, kalbą, istoriją, dailę, literatūrą ir muziką. Nagrinėjama dabartinė LIETUVOS politinė padėtis ir yra atkreipiamas dėmesys į lietuvių kančias. "Lituanus" yra iliustruojamas geriausiais lietuvių dailininkų darbais. Žurnalas savo turiniu ir išvaizda yra aušto lygio ir yra vienintelis tokos rūšies perijodiškai lietuvių leidžiamas leidinys.

Norėdami, kad "Lituanus" žurnalas pasiektų dar didesni skaičių akademinių, politinių ir kultūrinių institucijų, ir dar plačiau pasklistų pasaulyje įtakingų žmonių tarpe, turime sukelti kuo galima daugiau lėšų.

Tad neįgalėkime kuo galima didesnes sumas paremti "Lituanus" žurnalo leidimą, ir tuo įgalinti LIETUVOS vardą ir jos reikalus platesniu mastu paskleisti laisvame pasaulyje.

Amžių bėgyje nekurie lietuviai LIETUVOS labai nepaigailėjo savo sveikatos ir gyvybės, jau nekalbant apie mažesnes aukas. Dar ir šiandiena tūkstančiai vien tik dėl to, kad jie yra lietuviai kenčia Sibire ir kitur, o kitų kaulai trėsia tolimosios Rusijos žemė. Taip neseniai lietuviai partizanai liejo, gal ir lieja kraują nelygioje kovoje už LIETUVĄ.

O mes čia saugiai gyvendami, tam pačiam reikalui nepašyškstėkime nors svoro kito.

Aukas prasome siusti registruota siunta sekanciu antrasa:

G. Procuta,
46 Scarborough Tce.,
Auckland, C.4.

Vajui pasibaigus, aukotojų sąrašas bus paskelbtas Amerikos, Australijos ir Europos lietuvių spaudoje. Taip pat greitu laiku "Lituanus" žurnalas bus siuntinėjamas visiems N.Z. universitetams, didesnių miestų bibliotekoms, politikams, kultūrinėms institucijoms ir čia esančioms kitų valstybių atstovybėms.

Lietuvių Studentai N. Zelandijojej.

LIETUVIAI N.Z. UNIVERSITETUOSEWELLINGTON'E:

Viktorijos Universitete G. Balčiūnas prieš kiek laiko gavo B. laipsnį istorijoje, baigęs šiais metais teisę - įgyso gynėjų - advokatų teisės (B. of Law).

AUCKLAND'O Universitete studijuoja G. Precuta Humanitarinius mokslus. V. Grigaliūnas - inžinerija ir K. Tarvydas, iš Palmerston North, Chemija - matematika.

PALMERSTON NORTH N.Z. U-te Massey kolegijoje studijuoja gyvulininkystę J. Liutikas.

Pereitais metais Australijos liet. studentų suvažiavime dalyvaujant studentams iš N. Zelandijos abiem pusėm padedant, N.Z. studentai atskiru skyriu prisijungė prie A.L.S.S.-gos.

N.Z. lietuviai studentai sudarė atskyrą skyrių Australijos Lietuvių Studentų Sąjungoj. Kaip organizuotas vienetas jau pasireiškia A.L.S.S. vardu gavęs 4 knygas anglų kalboj Auckland'o Universitete bibliotekai, (apie Lietuvos istorija ir darbartinę padėtį). Dalyvavo užsienio studentų koncerto programoje Bendradarbiauja pasaulio lietuvių spaudoj. Šiuo metu vykdo vaju studentų leidžiamam žurnalui "Lituanus". Jau yra surinkę 18 svarų. Iki šiol atsiliepi Auckland'o, Hamilton'o ir Christchurch'o gyv. lietuviai. Laukiam ir iš kitur.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo atstovų suvažiavimas prasideda s.m. rugpiucio 28 dien. New Yorke, U.S.A. Viso atstovų turėtų teisę dalyvauti suvažiavime 102 atstovai iš 19 valstybių.

Auckland'o susiorganizavo Continentalinis Klubas, kurio tikslas kultūrinis bendradarbiavimas. Jau surūšėti trys subūvimai (baliiai). Du iš jų su gražia turtinga programa, kuri išpildyta savomis jėgomis. Dalyvavo programoj ir mūsų tautietis studentas K. Tarvydas padedamas lietuviškų dainelių motyvus. Šiuo metu Valdytos pirm. etapas. Iš lietuvių valdyboj dalyvauja G. Liutikiene. Klubo nariais yra, estai, lietuviai, latviai, čekoslovakai, vengrai, vokiečiai, sučiai, sveicarai, lenkai ir k.t.

PAIEŠKOJIMAI

A. Verbickienė trėmtinė Sibire (per arch. B. Alsbergą), prašo padėti surasti jos sūnų J. Virbicką (Grigoriaus sūnus), paskutinė gyv. vieta Vokietijoje. Bohalt s.p. Camp Britų zona.

Blazaitienė asmen. laišku (per agr. V. Bačinską) prašo pranešti kas žino apie J. Blazaitį gim. Alvito valsč. Vilkaviskio apskr.

Žinantieji apie čia ieškomus asmenis, prašomi suteikti žinių N.Z. Krašto Valdybai.

N. Z. L. B. Krašto Valdybos statutus pakeistas.

N.Z. L. B. Krašto Valdybą susidūriant su realiais lietuviškais gyvenimo klausimais ir esama lietuvių padėtimi, paruošė N.Z.L.B. statuto pakeitimo projektą, kuris buvo su mažam pataisom N.Z.L.B. krašto Tarybos narių vienbalsiai priimtas.

1. N.Z.L.B. Krašto Valdyba kitai kadencijai bus renkama tik iš trijų asmenų (pirmininkas, kasininkas, sekretorius). anksčiau buvo renkama iš penkių. Mažs kėlonijas, sunku žmonių surasti.
2. N.Z.L. Krašto Valdyba, revizijos komisija, darbės teismas, Krašto Valdybai pasiūlymus ir Krašto Tarybai pritarus gali būti renkama korespondenciniu būdu.

Anksčiau N.Z.L.B. Valdomosius organus rinkdavo Krašto Tarybos suvaziavimas, o čia susiduriau su didelėmis išlaidomis ir

3. N.Z.L.B. Krašto Taryba papildyta, Krašto Valdybos Pirmininku.

N.Z.L.B. Krašto Valdyba nutarė, prie N.Z. lietuvių bibliotekos talpinti b-nės archyvine medžiaga, kuri liečia N.Z. lietuvių visuomeninį gyvenimą.

Lietuvio kunigo klausimu N. Zelandijoje.

Atvykus pirmam lietuvių transportui 1949 m. į N.Z., tuojau buvo surinkti parašai ir su prašymu nukreipti į atitinkamą įstaigą prašant N.Z. nuolatinio lietuvių kunigo. Atsakymas buvo gautas neigiamas.

Vėliau lankant N.Z., dienraščio "Draugas" red. kun. J. Prunskiui, krašto Valdyba prasė šiuo reikalu padėti. Buvo pažadėjęs, bet dar kunigo neturime.

"Tėviškės Aidu" dienrašt. leidžiamam Melbourne tilpo tendencingas straipsnis lietuvių kunigo reikalu. Krašto Valdyba pasiuntė patikslinimą ir paaiškinimą redakcijai, ir Valdyba savo rašte padėkojo už jų gerus norus ir pasiryžimą, nes Red. pastoj to straipsnio pažymėjo, "Tėviškės redakcijai pasiryžusi susisiekti su mūsų vyskupais ir prašyti, kad jie padarytų reikiamų žygių, kad N. Zelandija ir Australija gautų daugiau kunigų". Manome, kad kol kas pilnai užtektų ir vieno lietuvių kunigo.

N.Z. Krašto Valdyba norėdama nors dalinai šį reikalą patvarkyti, pasiūlė N.Z. lietuvių bendruomenei kviesti vienkartiniam vizitui lietuvių kunigą iš Australijos. Tuoreikalu išsiuntinėjo kiekvienam asmeniškai platų laišką, kviečiant prisidėti - apmokėti atvykstančio kunigo kelionės ir susisiekimo išlaidas. Tik gauti iš Aucklandiškųjų ir Dunediniškųjų pasižadėjimai, bet pasižadėjimai tesudaro tik vieną trečdali reikalingos sumos.

Esant tokiai padėčiai, raišku, kad šis klausimas laikinai atpuola.

Aukos.

(Tautos Fondui, 16-to Vasario gimnazijai ir Vargų mokyklai Vokietijoje)
Auckland'as:

Po du svarus, - V. Grigaliūnas, C. Liutikas, A. Mitkevičius, J. Paplauskas, J. Pečiulaitis, A.G. Procutai, J. Žiginskas.

po vieną svarą, - O. Briniemė, M. Cibulskis, J. Liutikas, A. Medžiašis.

E. Petraškiene, V. Reinartas.

po dešimtis šil, - F. Jasolovskis, V. Procuta,

Vieną svarą ir penkis šil J. Gaigalas, devynis šil. V. Soročkaitė, Penkis šil. B. Klingerytė, tris šil. M. Palubinskas.

Christchurch.- A. Senatorskis keturiolika šil. E. Senatorskiene dešimtis šil. M. Senatorskytė - Page dešimtis šil.

Christchurch lietuviai priskiriami prie Dunedino apylinkės.

N.Z.L.B. Krašto Valdyba Christchurch'y gyvenančius lietuvius laikinai priskyre prie Dunedino lietuvių bendruomenės apylinkės, nes nepasisekė prisiprašyti ten gyvenančių lietuvių, kuris sutiktų būti eiti tos

apylinkės seniūnu. p. Senatoriskis visa, laika, buvo ir tikime liks mielas bendradarbis. Dėl blogos sveikatos seniūno pareigų negali apsiimti. Krašto Valdyba dėkoja už malonų bendradarbiavimą.

-----"

Naujosios Zelandijos Lietuvių Suvažiavimo Klausimu.

1952 metais N. Z. L. B. Krašto Taryba buvo padariusi bendro lietuvių suvažiavimo reikalu sekantį nutarimą, - Krašto Valdyba turi stengtis susaukti visuotiną N. Z. lietuvių suvažiavimą 1953 metų Kalėdoms.

Dabartinė Krašto Valdyba nutarė surinkti davinių, ir esant teigiamoms žinioms kviesti lietuvių bendrą suvažiavimą, pirmo lietuvių transporto atvykimo proga į N. Z. Pirmas lietuvių transportas atvyko 1949 metais birželio mėn. 27 dieną (dešimtmetis).

Tuo reikalu tartasi su apylinkių Valdybomis ir atstovais. Visų pasisakyta, už tokio suvažiavimo reikalingumą, ir patogiausią vietą Wellingtonas. Aucklando lietuviai savo metiniam visuotinam susirinkime pasisakė, kad Aucklandas sutinka, kad suvažiavimas būtų kviečiamas pas juos, , nors nė vienas nepasisakė prieš suvažiavimo kvietimą Wellingtone. Krašto Valdyba siūlo suvažiavimą kviesti Wellingtone per Kalėdų atostogas, (1959-1960 met.) iš savo pusės siūlo sekančią programą. Paskaitos. Paroda (spaudos, knygų, liaudies meno, fotografijų iš N. Z. lietuvių gyvenimo) Subuvimas su koncertine dalimi, ekskursija arba gegužine.

Wellingtonas principiniai sutinka bendro suvažiavimo reikalu rūpintis ir organizuoti, tik dar galutinai laikas neišaiškintas. Galutinai paaiškėjus bendro lietuvių suvažiavimo reikalu, kiekvianas bus per savo Valdybą painformuotas.

N. Z. L. B. Krašto Valdyba maloniai prašo kiekvieno lietuvių, taip patvarkyt savo reikalus (laiką), kad nė kieno nevaržomas galėtų atvykti į suvažiavimą, pasitikti - pasinatyti savo pažįstamus - prietelius, su kuriais malonioj nuotaikoj praleistų keletą dienų.

Kiekvieno prašoma, kuriam šis klausimas įdomus, savo pageidavimus bei pasiūlymus nedelsiant prisiųsti Krašto Valdybai.

-----"

Šių metų pabaigoj numatomi Naujos Krašto Valdybos rinkimai, kitų metų kadencijai. Krašto Valdyba bus renkama iš Wellingtono apylinkės.

Dabartinė Krašto Valdyba jau eina penktuosius metus savo pareigas, jos sąstatas, - C. Liutikas, A. Mitkevičius, V. Grigaliūnas, V. Procuta ir J. Paplauskas.

-----"

N. Z. L. B. Krašto Valdybos kasininko antrašas V. Grigaliūnas, Auckland
360 Parnell Rd.

N. Z. L. B. Krašto Valdybos, N. Z. Lietuvis-Inf. Biulet. ir bibliotekos
antrašas, - C. Liutikas 75 Burnley Tce Mt Albert, Auckland. N. Zealand.